

ARTISTIC NOVIČNIK #6

Dobrodošli v šesti in zadnji izdaji glasila ARTISTIC, kjer predstavljamo dosežke partnerstva ter delo v okviru projekta, ki ga financira Interreg CENTRALNA EVROPA in je namenjen izboljšanju sodelovanja med kulturnimi nosilci, društvi in finančnimi deležniki ter ustvarjanju poslovnih idej na temo nesnovne kulturne dediščine, ki bi prepričale potencialne vlagatelje. Na ta način se z združevanjem kulturnih in tržnih vidikov povečujeta trajnost in prepoznavnost kulturnih projektov.

Želimo vam veliko užitkov ob branju naše zadnje izdaje.
<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ARTISTIC.html>

NOVICE IN ZANIMIVA DEJSTVA

SLIKA: RZESZOW REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY

ODRAZ NKD V GOSPODARSTVU

Lokalno znanje, spretnosti in prakse, ki se vzdržujejo, izboljšujejo in razvijajo iz generacije v generacijo lahko prinesejo zaslužek in ugledno delo za širok krog ljudi (obrtnike in njihove družine, dobavitelje materiala in storitev, povezanih s prevozom in prodajo obrtnih izdelkov), vključno z revnimi in ranljivimi člani naše družbe - UNESCO.

[PREBERITE VEČ](#)

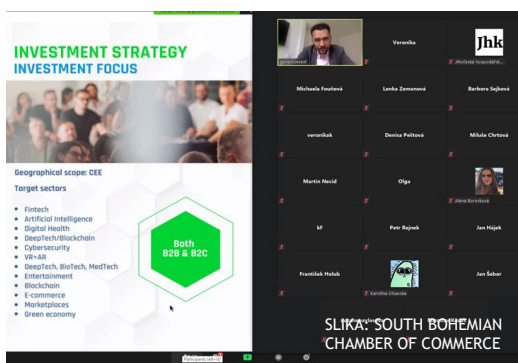

SLIKA: RZESZOW REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY

PODPORNE TOČKE NKD IN NJIHOVA VLOGA V REGIJAH

Da bi zagotovili nadaljevanje aktivnosti, ki so se začele v osmih regijah Srednje Evrope, in navdihnili druge regije in države z dobrimi praksami projekta ARTISTIC, je bil za vsako regijo razvit lokalni akcijski načrt, ki zagotavlja trajnost delovanja lokalne delovne skupine. Poleg lokalnega akcijskega načrta so bili razviti poslovni načrti za vse pisarne podpornih točk NKD, ki na ta način opredeljujejo okvire in pogoje njihovega prihodnjega dela v določenih regijah.

[PREBERITE VEČ](#)

SLIKA: SOUTH BOHEMIAN CHAMBER OF COMMERCE

KREPITEV SODELOVANJA Z ZASEBNIMI VLAGATELJI

Nesovna kulturna dediščina zaradi svoje edinstvenosti in neprimerljivosti na regionalni in državni ravni zahteva individualiziran pristop, ki se nanaša tudi na vidike financiranja. Pomembno je poiskati nekonvencionalne rešitve financiranja NKD, ki ustrezajo določenemu projektu. Odgovor na potrebe ustvarjalcev in operaterjev NKD je vzpostavitev sodelovanja z zasebnimi vlagatelji.

[PREBERITE VEČ](#)

ODKRIJTE NAŠE ARTISTIC REGIJE

SLIKA: ALEŠ FON

REGIJA BOVEC V SLOVENIJI

Bovška regija ima značilno podnebje, okolje in zgodovino in jezik. Zaradi zgodovine in lege na nekdanji pomembni tranzitni poti v večkulturni regiji in naravnih virov se Bovška regija razlikuje od drugih območij v Alpah, kar se odraža tudi v njeni kulturni krajini.

[PREBERITE VEČ](#)

SLIKA: KRZYSZTOF BOCHENEK

PODKARPATSKA REGIJA NA POLJSKEM

Skozi stoletja je bilo ozemlje podkarpatskega vojvodstva območje etnične, politične in verske skupnosti. Lega regije „na meji stičišča kultur“ je pomembno vplivala na obliko ohranjene kulturne dediščine do danes.

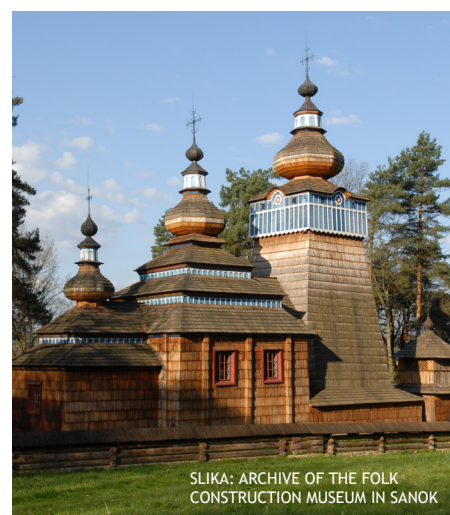
[PREBERITE VEČ](#)

SLIKA: MATEJ VRANIČ

SLIKA: TADEUSZ POŹNIAK

SLIKA: ARCHIVE OF THE FOLK
CONSTRUCTION MUSEUM IN SANOK

KULTURNA KRAJINA BOVŠKE REGIJE V SLOVENIJI

REJA MLEČNE DROBNICE

Tako kot drugod v alpskem prostoru je tudi tukaj razvit planšarski način živinoreje, za kar obstajajo trdnejši zgodovinski podatki od sredine 15. stoletja naprej. Planinska paša drobnice na Bovškem, povezana z molžo in predelavo mleka, imenovana 'kozarjenje', je torej rezultat tradicionalnega gospodarjenja in preplet človekovega prilagajanja ter sposobnosti preživetja v gorah.

[PREBERITE VEČ](#)

BOVŠKI SIR

Bovec cheese-making culture is unique to the Slovenian Alps. It is the only area in Slovenia where sheep breeding is intended exclusively for cheese-making, as full-fat-hard sheep's cheese is produced in this region only. Bovec cheese, or Caseus de Plezio, was first mentioned as a means of payment in the first Tolmin land register that dates back to 1377.

[PREBERITE VEČ](#)

BOVŠKI KRAFI

V središču pozornosti bovške kuhinje so krafji, sladica iz preprostih domačih sestavin, ki na krožniku dobro odseva sintezo kulturnih izkušenj. Ime jedi je germanskega izvora, cimet, ki mnogokrat zaokroži bovške sladice, prihaja iz jadranskih pristanišč, polnilo pa prispeva domača hruška tepka.

[PREBERITE VEČ](#)

SKODLARSTVO

Skodlarstvo je obrtna veščina izdelovanja skodel, cepljenih lesenih deščic, narejenih iz lesa iglavcev. Obrt obsega tudi kritje streh različnih objektov od pomladi do pozne jeseni, predvsem v višje ležečih območjih Slovenije. Les iglavcev, ki je ravne rasti z gostimi letnicami in brez grč, vsebuje naravno zaščito pred različnimi vremenskimi vplivi, zato za izdelavo skodel največ uporabljajo smrekov in macesnov les.

[PREBERITE VEČ](#)

SLIKA: ANJA JERIN, DOCUMENTATION SEM

SLIKA: ARCHIVE MIRO BRINOVEC

OGLARSTVO

Oglarstvo je dejavnost gozdnega gospodarstva za pridobivanje lesnega oglja tam, kjer so ustrezni naravni pogoji za gospodarjenje z gozdov. Prvi viri o oglarstvu na slovenskem segajo v 16. stoletje, izjemno pomembno pa je bilo v 19. stoletju, ko sta bila fužinarstvo in kovinska industrija pomembni gospodarski panogi.

[PREBERITE VEČ](#)

NA MEJI STIČIŠČA KULTUR - PODKARPATSKA REGIJA NA POLJSKEM

SLIKA: AGNIESZKA MROZEK

IZDELAVA STRUNSKIH INSTRUMENTOV - LAJNA

Na Poljskem se je lajna pojavila v 17. stoletju, izjemno priljubljenost pa je pridobila v devetnajstem stoletju. Takrat je bila simbol potujočih igralcev, pesnikov, vedeževalcev, pevcev, beračev in slepih ljudi. Ta inštrument je imel pomembno vlogo v sakralni glasbi in je bil eden najljubših instrumentov aristokracije, kasneje pa je našel pot tudi do navadnih ljudi.

[PREBERITE VEČ](#)

ARTISTIC

LESENE IGRAČE

Tradicija izdelovanja lesenih igrač v regiji Ležajsk sega v 18. stoletje. Prve igrače so prišle iz rok kočarskih delavcev, ki so se v prostem času ukvarjali s to obrtjo. Na razvoj izdelovanja igrač v Ležajskem in okolici so vplivali sejmi.

[PREBERITE VEČ](#)

KOŠARSTVO IN PLETARSTVO

V Rudniku na Sanu se je razvoj pletarstva začel in postajal vse pomembnejši konec 19. stoletja. Razvoj košare je sprožil lastnik posesti Rudnik grof Ferdynand Hompesch. Zahvaljujoč njegovim prizadevanjem je bilo več prebivalcev Rudnika in Kopeka poslanih v šolo za košare na Dunaj. Leta 1878 je bila v mestu ustanovljena šola za košare...

[PREBERITE VEČ](#)

IKONE

Ikona je v Podkarpatskem prisotna že od samega začetka naseljevanja, praktično od začetka zgodovine tega območja Poljske. V gorah Bieszczady je ikona še vedno živa in močno povezana s kulturo. Pisne ikone so tako tradicionalne predstave - kopije prejšnjih del kot tudi bolj svobodne in osebne interpretacije kanonov.

[PREBERITE VEČ](#)

SPLAVARJANJE ULANOW

Splavarji so predstavniki poklicne skupine, ki se ukvarja s staro prakso raftinga, to je prevoza blaga po rekah. Splavarji so bili praviloma kmetje, ki so živeli v rečnih vaseh, za katere je bila to dodatna sezonska dejavnost. Sčasoma so ustvarili posebno folkloro, vključno z narečjem, izrazoslovjem, pesmimi in obredi splavarjenja.

[PREBERITE VEČ](#)

VEČ O PROJEKTU

ARTISTIC

[HTTPS://WWW.INTERREG-CENTRAL.EU/CONTENT.NODE/ARTISTIC.HTML](https://www.interreg-central.eu/content/node/artistic.html)

SLIKA: TADEUSZ POZNIAK

KONTAKT

Vodilni partner projekta: Marco Braga
T2I Technology Transfer and Innovation
e-mail: marco.braga@t2i.it

Partner, zadolžen za komunikacijo v projektu
Rzeszow Regional Development Agency
e-mail: artistic@rarr.rzeszow.pl

- www.facebook.com/projectARTISTIC
- www.linkedin.com/in/artistic-project
- @ARTISTIC_CE
- @projectartistic

PARTNERJI

To glasilo odraža zgolj stališča avtorjev, projektna skupina ARTISTIC ne odgovarja za kakršno koli uporabo informacij tega glasila.